
FoU VÄLFÄRD VÄRMLAND

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Verksamhetsberättelse 2021

Innehåll

FoU Välfärd Värmland.....	3
Verksamhet.....	4
Grundutbildning.....	4
Forskarutbildning.....	5
Forskning.....	5
Projekt inom sociala barn- och ungdomsvården.....	5
Projekt inom ekonomiskt bistånd.....	8
Projekt inom LSS, socialpsykiatri och äldreomsorg.....	8
Projekt inom Våld i nära relationer.....	9
Yrkesresan.....	10
Konferens och seminarieverksamhet.....	11
Publicerat under 2021.....	13
Personal.....	13
Samverkan och externa uppdrag.....	15
Nätverk inom FoU Välfärd Värmland.....	15
Nationella nätverk.....	16
Lokaler.....	17
Uppföljning och utveckling av verksamheten.....	18
SWOT-analys.....	18

FoU Valfärd Värmland

FoU Valfärd Värmland är en centrumbildning vid Karlstads universitet, som organisatoriskt ligger under fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap. FoU Valfärd Värmland är samlokaliserad med institutionen för sociala och psykologiska studier. FoU Valfärd Värmland har tre huvudmän; Karlstads universitet, Värmlands 16 kommuner samt Region Värmland. Huvuduppdraget för FoU Valfärd Värmland är att bidra till kunskapsutveckling inom socialtjänst och därtill hörande hälso- och sjukvård. Områden som varit aktuella under året är:

- Evidensbaserad praktik inom socialtjänsten med därtill hörande hälso- och sjukvård
- Barn och unga inom socialtjänsten
- Våld i nära relationer
- Metodutveckling
- Funktionsnedsättning
- Äldre
- Brukarinflytande/brukarmedverkan
- Socialpsykiatri
- Juridik
- Familjehemsvård
- Samverkan

FoU Valfärd Värmland leds av en styrelse som är sammansatt av ledamöter från universitetet, Värmlands kommuner och Region Värmland. Styrelsen har till uppgift att fortlöpande följa centrumets verksamhet, att fatta beslut i övergripande policyfrågor samt ansvara för ekonomin. Följande personer har suttit i styrelsen under 2021:

- Persson, Monica, socialdirektör, Karlstads kommun (ordförande)
- Andersson, Åsa, socialchef, Filipstads kommun
- Hjärthag, Fredrik, studierektor psykologprogrammet, Karlstads universitet
- Höglund, Jenny, programledare socionomprogrammet, Karlstads universitet
- Lindskog, Eva-Lotta, socialchef, Kristinehamn kommun
- Nordfeldt, Marie, professor socialt arbete, Karlstads universitet
- Weinberg, Felicia, verksamhetschef Individstöd, Sunne kommun
- Österlund – Jansson, Lotta, socialchef, Grums kommun

Styrelsen har haft tre sammanträden (15 mars, 17 september och 3 december). Vid varje sammanträde har styrelsen fått en genomgång av centrumbildningens ekonomiska läge, en genomgång av aktuella forsknings- och utvecklingsprojekt samt information om övriga FoU aktiviteter så som seminarieverksamhet och nätverksmöten.

Arbetet vid FoU Valfärd Värmland leds av en föreståndare som vid sin sida också har en vetenskaplig ledare. Under 2021 har FoU Valfärd Värmland letts av Anna Gund som föreståndare och Birgitta Persdotter har varit vetenskaplig ledare.

Verksamhet

FoU Valfärd Värmlands grundläggande verksamhetsidé är att främja kunskapsutveckling inom socialtjänsten med därtill hörande hälso- och sjukvård. Idén är grundad på ett samspel mellan forskning, utvecklingsarbete och praktik. Uppdraget är att gemensamt med Värmlands kommuner och Region Värmland bidra till utveckling av kunskapsbaserade välfärdsverksamheter. Centrumets verksamhet riktar sig till socialtjänstens samtliga verksamhetsområden - äldreomsorgen, LSS, Individ- och familjeomsorg samt därtill hörande hälso- och sjukvård.

Arbetet inom FoU Valfärd Värmland utgår från vår verksamhetsidé och från uppdrag från kommuner, regionen, myndigheter eller andra organisationer. Exempelvis:

- Kartläggningar
- Forskningsstudier
- Utvärderingar
- Kompetensutveckling (utan högskolepoäng)
- Handledning
- Seminarier/konferenser/workshop
- Organisering och/eller deltagande i nätverk för olika personalkategorier

Grundutbildning

FoU Valfärd Värmland anordnar inte universitetsutbildningar som ger högskolepoäng. Däremot medverkar personal som är verksam vid centrumbildningen i olika utbildningar vid universitetet, ex som föreläsare och seminarieledare. Den kunskap som tas fram vid FoU Valfärd Värmland har under

2021 använts på flera sätt inom socionomutbildningen. Resultat från utvärderingar och forskningsstudier har använts i undervisningen och pågående projekt har beskrivits för att koppla undervisningen till aktuella utvecklingsarbeten i kommunerna. FoU Välfärd Värmland har också använt sig av sina kontakter ute i verksamheten, så att personer som arbetar i kommunerna har kommit och föreläst på universitetet.

Forskarutbildning

Leigh Ann Loeb antogs i maj 2021 som doktorand med avslut licentiatexamen, inom ramen för forskningsstudien SAVE vid FoU Välfärd Värmland. Doktorandtjänsten finansieras av externa medel från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), FoU Välfärd Värmland och fakultetsmedel.

Forskning

I denna del av verksamhetsberättelsen beskrivs både forskningsprojekt och utvecklings- och utvärderingsprojekt.

Målsättningen är att bedriva praktikinära forskning i syfte att bidra till kunskapsbaserat socialt och psykosocialt arbete inom socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola. Forskningsprojekten genomförs med deltagarorienterad design i nära samarbete med praktiken och med brukarorganisationer. Forskningsprojekten utgår från verksamheters och brukares behov och ska vara till nytta för praktiken i närtid. Nedan beskrivs aktuella projekt för 2021, inom sociala barn- och ungdomsvården, ekonomiskt bistånd samt LSS och äldreomsorg.

Projekt inom sociala barn- och ungdomsvården

Inom sociala barn- och ungdomsvården har två forskningsprojekt, ett utvecklingsprojekt och en utvärdering genomförts under 2021.

Forskningsprojekt på uppdrag av Diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen. (2021). *Skillnader som kan utgöra risk för diskriminering? En kvalitativ studie om faktorer som påverkar socialsekreterares bedömningar och beslut inom den sociala barn- och ungdomsvården.*

Underlagsrapport författad av Katarina Grim och Birgitta Persdotter.

Syftet med studien var att undersöka och identifiera faktorer som kan påverka bedömningen av barnets behov och innebära osakliga skillnader i tillgång till insatser inom den sociala barn- och ungdomsvården. I studien fokuserades skillnader som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, ålder, etnisk tillhörighet och funktionsnedsättning. Rapporten publicerades av DO i december 2021 och uppmärksammades i media enligt nedan.

2021-12-13

Sveriges Radio Ekot, Risk att barn och unga med utländsk bakgrund diskrimineras av Socialtjänst

TT-artikel ”Risk för diskriminering av socialtjänsten” i:

- UNT
- Vimmerby Tidning
- Katrineholms-Kuriren
- Helagotland
- Aftonbladet
- Norrländska Socialdemokraten
- Corren.se
- Bohusläningen
- Västerbottens-Kuriren
- Hallandsposten
- Hallands Nyheter
- Motala & Vadstena Tidning
- TTELA
- GP
- Västerviks-Tidningen
- Norrköpings Tidningar
- Västerbottens Folkblad
- Piteå-Tidningen
- Norrbottens-Kuriren
- Folkbladet
- MSN Sverige
- Skånska Dagbladet
- Tidningen Syre
- Enköpings-Posten

Sveriges Radio, Studio Ett, Ojämlika insatser till barn från Socialtjänsten

2021-12-14

Kvällsposten

Expressen

SAVE (Support and protection Against Violence, on Equal terms for all children). SAVE är ett kombinerat forsknings- och utvecklingsprojekt om barnavårdsutredningar vid anmälan om misstänkt våldsutsatthet. Birgitta Persdotter är ansvarig forskare, Leigh Ann Loeb är doktorand och Madeleine Andersson är projektkoordinator. SAVE genomförs i nära samarbete med 16 kommuner.

Syftet med SAVE är att öka kunskapen om i vilken utsträckning olika typer av våldsproblematik framkommer i barnavårdsutredningar, hur risken för fortsatt våld bedöms, i vilken utsträckning

insatser beslutas samt om flickor och pojkar oavsett ålder, ursprung och funktionsnedsättning beviljas insatser på lika villkor över tid. Datainsamlingen påbörjades i maj 2019 och avslutades i april 2021. Under 2021 har ingen publikation rört SAVE men arbete med vetenskapliga artiklar pågår, liksom arbete med delrapport till medverkande kommuner.

Under 2021 har regionalt utvecklingsarbete påbörjats utifrån resultaten i SAVE. Resultaten från SAVE-rapporten 2020 har fortsatt presenteras i flera nationella sammanhang (Barnafrid Talks, SKR konferens, Socionomdagarna etc) och även uppmärksammats i media 2021.

2021-12-21

Sveriges Radio Ekot, Större risk att barn med utländsk bakgrund blir tvångsomhändertagna
Sveriges Radio på lätt svenska, Barn till invandrare tvångsomhändertas oftare av socialtjänsten

Jämställdhet och jämlikhet vid bemötande, bedömningar och insatser (JÄBI)

Tidigare forsknings- och sakkunniguppdrag inklusive arbetet med SAVE-studien har resulterat i riktade medel från SKR om totalt 3.75 miljoner till FoU Välfärd Värmland under 2021- 2023.

JÄBI är ett kombinerat forsknings- och utvecklingsprojekt som ska bidra till kunskaps- och metodutveckling för att främja jämställdhet och jämlikhet vid bemötande, bedömningar och beslut om insatser. Ett nationellt gångbart metodstöd ska tas fram som följer handlägningsprocessens samtliga steg i ärenden som rör barns våldsutsatthet, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Kriterier för omotiverade skillnader, de olika aspekterna av genusbias samt kunskap om risker för direkt och indirekt diskriminering kommer att vara vägledande i arbetet.

Inom ramen för JÄBI kommer även en ny datainsamling i SAVE-studien att genomföras (2023). Under 2021 söktes medel i Fortes utlysning Tillämpade välfärdsstudier för att genomföra denna studie i en nationell kontext (Värmland samt kommuner från ytterligare sex län).

Att lära av fosterbarn. Under hösten 2021 genomfördes två återkopplingsdagar där socialtjänsten återgav/summerade strukturerade intervjuer som de haft med ungdomar utifrån deras placering/placeringar. Representanten från FoU deltog vid dessa återkopplingar och gav direkt respons samt ställde förtydligande frågor till arbetsgruppen. Därefter abstraherades och konkretiserades återkopplingen av intervjuerna av FoU i syfte att finna relevanta områden/teman för personalens kompetensutveckling. Exempel på områden/teman; Nätverksplacering, young carer, vikten av meningsfulla aktiviteter för det placerade barnet samt det placerade barnets oro för den biologiska föräldern. De olika abstraherade områdena presenterades för ledning som instämde i att

det var relevanta teman för personalens kompetensutveckling. Representant från FoU tog därefter fram olika former av populärvetenskapligt material till resp tema. Det var en blandning av text och digital media som spände från vetenskapliga artiklar till TED talks. Syftet var att personalen skulle kunna välja område/tema och erhålla lättillgänglig information som hade vetenskaplig förankring, men som presenteras på ett lättillgängligt sätt. Under våren 2021 presenterades de framtagna områdena/temana samt tillhörande populärvetenskapliga material också för personalen. Dock var inte det görbart att återge teman och material för personalen hösten 2021 då dagen för återgivning låg så sent på året. Ledningen valde därför att själva delge teman och tillhörande material.

FoU representanten har i arbetet med framtagandet av relevanta områden/teman samt i urval av populärvetenskapligt material haft ett nära samarbete med ledningsgruppen.

Ansvarig inom FoU Välfärd Värmland är Helena Draxler.

Projekt inom ekonomiskt bistånd

Inom ekonomiskt bistånd har ett forskningsprojekt påbörjats under 2021.

SUVEk (Systematisk Uppföljning i Värmland inom Ekonomiskt bistånd). SUVEk är ett forsknings- och utvecklingsprojekt inom FoU Välfärd Värmland med syfte att öka kunskapen om vilka bakgrundsfaktorer, behov och insatser som har samband med kortvarigt och långvarigt biståndstagande. Carolina Jernbro är ansvarig forskare och Madeleine Andersson är projektkoordinator.

Projektet planerades under 2020 i nära samarbete mellan forskare och medverkande kommuner. Handläggare inom ekonomiskt bistånd i medverkande kommuner besvarade under början av 2021 enkäter om klienter som beviljats ekonomiskt bistånd för första gången samt handläggares bedömningar och genomförda insatser. En resultatrapport med tillhörande resultatpresentation släpptes den 20 december 2021, resultatrapporten finns publicerad på FoU Välfärd Värmlands hemsida. Arbetet med SUVEk fortsätter under 2022 och rekrytering av en utvecklingsledare påbörjades under december 2021.

Projekt inom LSS, socialpsykiatri och äldreomsorg

Inom LSS, socialpsykiatri och Äldreomsorg har ett praktiskt verksamhetsstöd och ett forskningsprojekt påbörjats under 2021.

Verksamhetsstöd för kunskapsutveckling inom området funktionsnedsättning: Under 2021 har arbetet inom funktionsnedsättningsområdet fortsatt med utvecklingsledare inom området.

Metodstöd och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i länet sker genom ett regionalt nätverk för de som arbetar enligt strukturen Individens Behov I Centrum (IBIC). Ansvarig inom FoU Vårld Värmland för det regionala nätverket är Jennie Halldin och Ellen Fridlund.

Parallellt med utvecklingsarbetet pågår forskningsprojektet **Skillnader vid bedömningar och beslut om insatser enligt SoL och LSS – systematisk uppföljning med stöd av IBIC**. Studien genomförs på uppdrag av Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vård- och omsorgsanalys). Birgitta Persdotter är ansvarig forskare och Ellen Fridlund är projektassistent.

Syftet med forskningsstudien är att undersöka bedömningar av brukares behov, och beslut om omsorgsinsatser enligt SoL och LSS i utredningar som genomförts enligt IBIC. Datainsamlingen genomfördes i 14 kommuner i olika delar av landet och datamaterialet består sammanlagt av ca 1300 utredningar. Studiens resultat ska publiceras i en rapport hösten 2022 och resultera i rekommendationer till Socialstyrelsen och regeringen.

Projekt inom Våld i nära relationer

FoU Vårld Värmland arbetar under 2021-2023 inom ramen för SKR:s Kvinnofridssatsning. Arbetet sker inom de fyra målområdena:

1. Utveckla kunskap och kapacitet gällande att förhindra och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.

Under 2021 fokuserades arbetet inom målområde 1 på att påbörja inventering och kartläggning av befintliga utbildningar som finns på regional- och nationell nivå när det kommer till hedersrelaterat våld och förtryck.

2. Arbeta för att integrera kvinnofridsområdet i RSS ordinarie struktur.

Under 2021 fokuserades arbetet inom målområde 2 på att identifiera befintliga nätverk och samverkansparter inom RSS i Värmland. Hålla regionala dialoger för hållbarhet över tid.

- Varit med vid länsstyrelsens nätverksträffar – fokus på informationsspridning av satsningen och för att identifiera hur nätverken är sammansatta och hur formerna för träffarna ser ut
- Dialoger har förts med forskare på Karlstads universitet och forskningsnätverk
- En referensgrupp har skapats på länsnivå för att skapa hållbarhet över tid och regelbundenhet i kontakten mellan de regionala aktörerna. Utvecklingen framåt av referensgruppen har börjat diskuteras samt vilket syfte gruppen ska ha. Dialogerna

fortsätter under 2022. Under hösten 2021 har FoU Valfärd Värmland, Länsstyrelsen och Region Värmland varit representerade i gruppen

3. Stödja kunskaps- och verksamhetsutveckling inom kvinnofridsområdet, med ett tydligt barnperspektiv, i kommuner och regioner.

Under 2021 fokuserades arbetet inom målområde 3 på att följa Region Värmlands uppstarten av den länsgemensam mottagning för våldsutsatta.

Då mottagningen kommer samverka med socialtjänsten i Värmlands kommuner följer och deltar FoU Valfärd Värmland i det strategiska samverkansarbetet. Ett tydligt fokus riktades mot att beakta barnperspektivet och stödja kunskaps- och verksamhetsutveckling i arbetet med mottagningen och den samverkan som kommer att ske.

4. Stödja och utveckla arbetet med systematisk uppföljning av kvinnofridsarbetets kvalitet och resultat.

Under 2021 fokuserades arbetet inom målområde 4 på att stödja de två kommuner som deltar i SU-Kvinnofrid 2.0. från Värmland. Ett gemensamt möte hölls där gemensamma frågor diskuterades kring uppstarten och vilket stöd kommunerna vill ha av FoU Valfärd Värmland. Kommunerna vill fortsätta ha gemensamma möten under 2022 för att kunna hjälpas åt och fånga upp gemensamma frågor. Från FoU Valfärd Värmland har vi följt SKR:s planering och deltagit vid digitala möten om SU-Kvinnofrid 2.0.

Plattform Våld – under 2021 påbörjades arbetet att se över förutsättningarna och intresset för att skapa en webbsida där nationellt och länsgemensamt material kan samlas. Webbsidan är tänkt att riktas till personer som i sin yrkesroll kan ha nytta av denna kunskap inom kommunala- och regionala verksamheter. Detta arbete görs inom målområde 1-3.

Yrkesresan

Yrkesresan är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling som syftar till att ge kvalitet i varje möte mellan socialtjänstens medarbetare och invånare. Målet med Yrkesresan är att kommuner ska få ytterligare kunskap, kraft och kompetens att utveckla socialtjänsten genom att erbjuda bästa tillgängliga kunskap på ett samlat och pedagogiskt sätt. Ansvarig för Yrkesresan och framtagandet är

SKR på nationell nivå och FoU Vårld Värmland har det regionala ansvaret att genomföra yrkesresorna för Värmlands 16 kommuner.

Totalt ska fem yrkesresor produceras för olika verksamhetsområden inom socialtjänsten under avtalsperioden 2021-2028. Yrkesresan Barn och unga är först ut och lanseras successivt under 2022. Göteborgsregionen ansvarar för produktion och spridning. Nästa yrkesresa vänder sig till medarbetare inom funktionshinderområdets utförarverksamheter. Produktionen påbörjas under våren 2022, med RSS Västernorrland som ansvarig. Längre fram planeras även en yrkesresa för myndighetsutövande medarbetare inom funktionshinderområdet. Under 2022 påbörjas förstudier för ytterligare två yrkesresor: missbruk och beroende (RSS Jönköpings län) samt utförarverksamheter inom äldreomsorgen (RSS i Östergötland).

Under 2021 togs projektplanen fram för Yrkesresan Barn och unga i Värmland och en grundplanering för organiseringen inom FoU Vårld Värmland lades. Arbetet fokuserades på den inledande planeringsfasen och förberedelser för arbetet under 2022.

Konferens och seminarieverksamhet

Medverkan vid konferenser

Birgitta Persdotter presenterade resultat från SAVE-studien som inbjuden talare till Barnafriid Talks, SKR konferens om Insatser inom socialtjänsten samt till Socionomdagarna.

Externa seminarier

FoU Vårld Värmland genomför seminarier som behandlar ämnen som är viktiga för socialtjänsten. Seminarierna riktar sig i första hand till förtroendevalda och till verksamma i socialtjänsten samt därtill hörande hälso- och sjukvård i kommunerna. Med verksamma avses personal och beslutsfattare på olika nivåer. Seminarierna är också oftast öppna för personal och studenter vid universitetet. Vidare bjuds även brukare in till många av de seminarier som har getts.

Den 20 december 2021 genomfördes en digital resultatpresentation i SUVEK där 114 deltagare var anmälda från hela Sverige.

Under 2021 utvecklade FoU Vårld Värmland ett nytt digitalt koncept för lärande – FoU-fredagar. Totalt genomfördes fem FoU-fredagar under 2021 där totalt 263 personer varit anmälda.

2021-05-21 Nära vård, Birgit Häger och Josefine Weiteschat, utvecklingsledare på Nya Perspektiv, 28 deltagare

2021-09-17 Brukarmedverkan och delat beslutsfattande, Katarina Grim, lektor i socialt arbete, 65 deltagare

2021-10-15 Från beslut till genomförd insats - ledningens roll och betydelse. Helena Draxler, leg. psykoterapeut, fil.lic. och doktorand i psykologi, 54 deltagare

2021-11-19 Perspektiv på stress och stresshantering. Ulrik Terp, lektor psykologi, 82 deltagare

2021-12-17 Workshop -tips och metoder för jämställda möten. Maja Herstad, universitetsadjunkt genusvetenskap, 34 deltagare

Interna seminarier

För att höja kvaliteten på de arbeten som görs vid FoU Välfärd Värmland hålls interna och externa seminarier innan rapporter går till tryck. Vid de interna seminarierna utsätts manus för en kollegial granskning. Vid de externa seminarierna ges uppdragsgivaren samt de personer som uppdragsgivaren anser skall bjudas in till seminariet tillfälle att diskutera och kommentera innehållet. Syftet är bl.a. att rena faktafel och missuppfattningar skall kunna rättas innan tryckning. Det är dock alltid författaren som beslutar vilka ändringar som skall göras efter det externa seminariet.

CARES – Collaborative and Applied Research Seminars

CARES är vår arena för forskningsseminarier om kunskapsbaserat socialt och psykosocialt arbete inom socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola. Inom CARES diskuteras metodfrågor, aktuella forskningsresultat och nätverksarbeten. Seminarierna är också ett tillfälle att lyfta nya idéer och planera för samarbeten.

Samordnare för CARES är Birgitta Persdotter, vetenskaplig ledare vid FoU Välfärd Värmland och ansvarig för forskningsområdet Tillämpade välfärdsstudier inom socialt arbete. CARES genomförs två gånger per termin och innebär möjligheter till samarbete och erfarenhetsutbyte mellan forskare på institutionen för sociala och psykologiska studier och FoU Välfärd Värmland. Under pandemin har enbart digitala träffar genomförts med forskargrupper inom ämnet socialt arbete och psykologi.

Publicerat under 2021

Rapporter

Diskrimineringsombudsmannen. (2021). *Skilnader som kan utgöra risk för diskriminering? En kvalitativ studie om faktorer som påverkar socialsekreterares bedömningar och beslut inom den sociala barn- och ungdomsvården*. Underlagsrapport författad av Katarina Grim och Birgitta Persdotter.

Sundh, M. & Alfredsson-Olsson, E. (2021). *Vart socionomerna tar vägen? En kartläggning av var de socionomer som examinerats vid Karlstads universitet under åren 2010-2018 arbetar och hur deras arbetssituation ser ut*. Karlstads universitet. FoU Välfärd Värmland 2021:1.

Jernbro, C. & Andersson, M. (2021). *Systematisk Uppföljning i Värmland inom Ekonomiskt bistånd (SUVEk) Ett regionalt forsknings- och utvecklingsprojekt*. Karlstads universitet. FoU Välfärd Värmland 2021:2.

Personal

Centrumbildningen verkar i området mellan teori och praktik. Det finns därför en strävan efter att personer från båda områden ska representeras i verksamheten. Antal personer med uppdrag inom FoU Välfärd Värmland varierar över tid beroende på mängden uppdrag. Flertalet anställningar är så kallade kombinationsanställningar mellan FoU Välfärd Värmland och olika ämnen inom universitetet (såsom t.ex. socialt arbete, sociologi omvårdnad, psykologi) och från verksamheter i de värmländska kommunerna. Personalen vid FoU Välfärd Värmland har under 2021 bestått av följande personer (uppräknade i bokstavsordning):

Andersson, Madeleine, projektkoordinator (100% jan-dec). Arbetar som projektkoordinator och utredare och deltar i allmänna uppgifter.

Draxler, Helena, fil. lic. och adjunkt i psykologi (10 % jan-dec). Arbetar inom områden kopplat till familjehemsvård och med allmänt FoU-arbete.

Elfgren, Johanna, adjunkt i socialt arbete, (10 % jan-dec). Arbetar med nätverk och övergripande FoU-arbete.

Grim, Katarina, lektor i socialt arbete, (44 % jan-feb och 4 % mars-juni). Arbetade inom området brukardelaktighet och inom forskningsprojekt på uppdrag av Diskrimineringsombudsmannen.

Gund, Anna, adjunkt i socialt arbete (60 % jan-dec). Föreståndare med ansvar inför styrelse och universitetsledning. Ledningsuppgifter, representerar FoU Välfärd Värmland regional och nationellt.

Jernbro, Carolina, lektor i folkhälsovetenskap (20 % jan-mars, 30 % april-juni, 20 % juli-dec). Arbetar inom SUVEK och med allmänt FoU-arbete.

Loebs, Leigh Ann, utvecklingsledare (50 % maj-dec). Arbetar som utvecklingsledare inom området barn och unga.

Ovall, Hans, adjunkt i socialt arbete (10 % jan). Har arbetet med allmänt FoU-arbete och ansvarig för FoU-ombudsträffarna.

Persdotter, Birgitta, lektor i socialt arbete, (70 % under 2021). Vetenskaplig ledare samt ansvarig forskare i SAVE-studien, JÄBI, forskningsuppdrag åt Diskrimineringsombudsmannen och Myndigheten för vård och omsorgsanalys.

Övrigt har tre personer under 2020 arbetet med projekt inom FoU Valfärd Värmland:

Fridlund, Ellen, Projektledare IBIC, LSS Vård- och omsorgsförvaltningen i Karlstads kommun (tim tid jan-dec). Har arbetat inom området funktionsnedsättning med fokus IBIC.

Halldin, Jennie, Verksamhetsutvecklare Vård- och omsorgsförvaltningen i Karlstads kommun (tim tid jan-dec). Har arbetat inom området funktionsnedsättning med fokus IBIC.

Valle, Anna, administratör (25 % jan-dec). Arbetar med administrativa uppgifter. Tjänsten bekostas av fakultetens administrativa enhet.

Under 2021 har totalt 12 personer varit verksamma inom FoU Valfärd Värmland. De flesta arbetade deltid och hade samtidigt andra uppgifter – inom socialtjänsten eller som lärare/forskare inom universitetet. Att hitta personer som är lämpliga och som också har möjligheter att åta sig uppdrag inom FoU Valfärd Värmland ser vi som en utmaning då målsättningen är att hitta rätt person för varje uppdrag oavsett om den personen befinner sig i en kommun, på något ämne på universitetet eller i någon annan miljö/verksamhet.

Att ha uppdrag på FoU Valfärd Värmland är till stor del ett ensamarbete vilket är på både gott och ont. Genom att vi har regelbundna verksamhets- och personalmöten försöker vi alla inom FoU Valfärd Värmland att hålla oss a jour med vad som händer inom centrumbildningen. Därutöver har vi haft två utvecklings- och planeringsdagar i januari där strategiska frågor behandlades. De regelbundna träffarna och utvecklingsdagarna har tillsammans stor betydelse för planeringen av verksamheten och för att vi ska kunna använda varandra som bollplank. Vi menar också att verksamhets- och personalmötena är viktiga för att skapa en sammanhållning och en ”vi-känsla” som är av vikt för arbetsmiljön. Det bör dock förtydligas att det inte är någon som har sin anställning på

FoU Valfärd Värmland vilket gör att samtliga personer som arbetar på centrumbildningen har en chef/ansvarig arbetsledare med ett arbetsgivaransvar på annan plats.

Samverkan och externa uppdrag

FoU Valfärd Värmland har ett utbrett kontaktnät och en välfungerande samverkan med flera aktörer runt om i Sverige och då framförallt i Värmland. Avgörande för FoU:s verksamhet är kontakten till kommunerna i Värmland. FoU Valfärd Värmland har också samverkan med flera kommuner runt om i Värmland genom bl.a. de projekt som genomförs. Vidare har FoU Valfärd Värmland samverkat med flera parter, bl.a. Region Värmland och Länsstyrelsen i Värmland för att anordna seminarium/konferenser och utbildningsinsatser. Vidare finns en samverkan mellan FoU Valfärd Värmland och olika ämnen/institutioner vid universitetet.

En stor del av FoU Valfärd Värmlands samverkan med andra aktörer sker också genom att vi deltar i olika nätverk, lokalt, regionalt och nationellt. Nätverken i Värmland har som syfte att skapa mötesplatser för dialog/reflektion samt att länka samman teori och praktik. Nätverken där FoU Valfärd Värmland har representanter på nationell nivå syftar till att utveckla och upprätthålla den regionala kunskapsutvecklingen.

2021 har Birgitta Persdotter som ansvarig forskare tre externfinansierade forskningsuppdrag från tre olika nationella aktörer; Sveriges Kommuner och Regioner, Diskrimineringsombudsmannen samt Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. Sammanlagt har dessa tre forskningsuppdrag genererat 1.4 miljoner under 2021.

Nätverk inom FoU Valfärd Värmland

- *Nätverket för FoU ombud:* Kommunerna i länet ges möjligheten att utse särskilda kontaktpersoner i relation till FoU Valfärd Värmland. Med dessa s.k. FoU-ombud håller centrumbildningen en tät kontakt, såväl formellt som informellt. Två tillfällen per år inbjuds ombuden till universitetet för information och diskussion. En stor del av informationsspridningen till kommunerna sker också genom ombuden. I dagsläget har samtliga kommuner nyttjat möjligheten och utsett sammanlagt cirka 25 FoU-ombud. Det regionala nätverk som FoU-ombuden utgör är av stor vikt för FoU Valfärd Värmlands möjlighet till information i båda riktningarna, samt till förankring av verksamheten. Nätverket har därmed en viktig legitimitetsskapande funktion. Under 2021 genomfördes två nätverksträffar.
- *Nätverk för biståndsbedömare* har under 2021 träffats en gång. Vid träffarna fick deltagarna möjlighet till bl.a. kunskapsutveckling genom erfarenhetsutbyten.

- *Nätverket för Sas/Tös*, består av de personer som på olika sätt arbetar med tillsyn och utveckling i kommunerna. Nätverket har träffats fyra gånger under 2021.
- *Nätverket för LSS sjuksköterskor*, har träffats tre gånger under 2021.
- *Nätverk för chefer inom personlig assistans*, har träffats två gånger under 2021.
- *Nätverk för chefer inom socialpsykiatri*, har inte träffats under 2021.
- *Nätverket för handläggare inom socialpsykiatri*, har träffats en gång under 2021.
- *Nätverk för enhetschefer SÄBO*, har träffats två gånger under 2021.
- *Nätverk för enhetschefer hemtjänst*, har träffats två gånger under 2021.
- *Nätverk för enhetschefer LSS och dagligverksamhet*, har träffats en gång under 2021.
- *Nätverk för demens och dagligverksamhet*, har träffats tre gånger under 2021.
- *Nätverk för chefer och 1:e socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd*, har träffats två gånger under 2021.
- *Nätverk för BBIC*, har träffats två gånger under 2021 i FoU Välfärd Värmlands regi.
- *Nätverk för familjehemsvård*, har träffats tre gånger under 2021.
- *Nätverk för IBIC*, har träffats sex gånger under 2021.

Nationella nätverk

I de nationella nätverken ser vi på FoU Välfärd Värmland möjligheter att skapa kontakter och orientera oss om utvecklingen inom FoU-enheterna på regional och nationell nivå.

- *FoU Välfärd*: Detta är en intresseförening för FoU-miljöer inom välfärdsområdet i vilken FoU-miljöer runt om i Sverige med inriktning mot individ- och familjeomsorg, äldre- och handikappomsorg är medlemmar. En gång om året hålls en konferens för alla medlemmar.
- *Dialogkonferens*: En konferensdag för samtliga FoU-enheter inom Välfärdsområdet i Sverige. Anna Gund och Madeleine Andersson deltog vid årets konferens.
- *Forskningsnätverket, FoU Välfärd* träffar årligen Socialstyrelsen. Birgitta Persdotter deltar vid dessa träffar och höll 2021 presentation om SAVE-studien och FoU Välfärd Värmlands arbete med att kombinera forskning med kommunernas individbaserade systematiska uppföljning.

- *Nätverket för utvecklingsledare inom funktionsnedsättningsområdet.* Är ett nationellt nätverk med syfte att ge möjlighet till erfarenhetsutbyte inom funktionsnedsättningsområdet. Från FoU Välfärd Värmland deltar Jennie Halldin.
- *Nätverk för kommunikation gällande FoU-miljöer.* Syftet med nätverket är att ge möjlighet till erfarenhetsutbyte avseende kommunikativa frågor som rör FoU-enheterna i Sverige. Från FoU Välfärd Värmland deltog Anna Valle.
- *Nätverk för kursledare i DMO:* FoU Välfärd Värmland har två kursledare inom Delaktighetsmodellen som deltar i ett nationellt nätverk. Syftet med nätverket är att ge möjlighet till kunskapsutbyte och fortsatt planering nationellt.
- *Nätverk partnerskap (Region, SKR och Socialstyrelsen):* Föreståndaren vid FoU Välfärd Värmland deltar som regionens representant.
- *Nätverk för regionala samverkans och stödstrukturer (RSS):* Föreståndaren vid FoU Välfärd Värmland deltar som en av regionens representanter.
- *Nätverk SBU-S:* Vetenskapliga ledaren vid FoU Välfärd Värmland deltar som en av regionens två representanter.
- *Nätverk för kvinnofridsatsningen (SKR):* Madeleine Andersson deltar vid nätverksträffarna som regionens representant.
- *Nätverk för systematisk uppföljning (SKR):* Birgitta Persdotter deltar vid nätverksträffarna som regionens representant.
- *Nätverk för barn och unga (SKR):* Leigh Ann Loeb deltar vid nätverksträffarna som regionens representant.

Lokaler

Under 2021 har FoU Välfärd Värmland betalat för totalt fyra arbetsrum (5C417, 5C418, 5C423A och 5C424) i anslutning till korridoren där ämnet socialt arbete sitter. De lokaler som vi har haft tillgång till har fungerat väl.

Uppföljning och utveckling av verksamheten

SWOT-analys

Styrkor

FoU Välfärd Värmland har flera starka utgångspunkter, vilket också har nämnts i tidigare SWOT-analyser. En sådan är att vi sedan år 2012 har ett tillsvidare avtal om ekonomisk finansiering med våra huvudmän. En annan styrka är vår förankring vid universitetet som möjliggör en närhet till att få ta del av den kunskap som både finns och som ständigt förnyas och fördjupas vid universitetet, men också att själva ha goda förutsättningar för att kunna utveckla forskning vid centrumet. FoU Välfärd Värmland har också ett gott samarbete med andra viktiga aktörer både inom och utom länet. Samarbetet med ämnet socialt arbete och institutionen för sociala och psykologiska studier har stärkts jämfört med tidigare år.

FoU Välfärd Värmlands roll har förtydligats i och med regionbildningen och har också inneburit att centrumet fått en tydligare roll i nationellt. FoU Välfärd Värmland har en central roll i den Regionala Samverkans- och Stödstrukturen (RSS) och föreståndare Anna Gund är länets representant i det nationella så kallade Partnerskapet (en samarbetsyta för RSS, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, SKR, Jämställdhetsmyndigheten och FORTE). Genom detta har även kontakten med verksamheterna i länet stärkts. I sin roll som RSS-representant medverkar och leder Anna Gund länets chefsnätverk för socialchefer och IFO-chefer. Detta gör att FoU Välfärd Värmland har fått en självklar roll i länet när det gäller forsknings- och utvecklingsarbeten, inom socialtjänstens verksamhetsområden. Vidare har kontakten med verksamheterna runt om i länet stärkts genom den mängd av nätverk (15 stycken), som FoU Välfärd Värmland är värd för.

Forskningen vid FoU Välfärd Värmland fortsätter att utvecklas och vi har tillsammans med kommunerna i länet skapat en framgångsrik modell som kombinerar länsgemensam systematisk uppföljning och tillämpad forskning. Vår modell används nu även framgångsrikt i projekt inom barn- och ungdomsvården, ekonomiskt bistånd, LSS, socialpsykiatri och äldreomsorg. Under 2021 har modellen fått fortsatt stöd från Innovationskontoret och har även diskuterats vid nätverksträffar med Socialstyrelsen och SKR.

Vårt nära samarbete med länets kommuner är en mycket viktig resurs. FoU Välfärd har också en stabil ekonomi vilket är en viktig grund för verksamheten och möjligheten till framtida satsningar. Genom

de ekonomiska förutsättningarna har också FoU Välfärd Värmland kunnat initiera och driva egna projekt.

Svagheter

Precis som samhället i övrigt, påverkades centrumets verksamhet 2021 av pandemin. Vi valde att ställa in vissa planerade externa seminarium och FoU:s forskardag, dels på grund av övergången till digitala möten, dels på grund av verksamheternas ändrade förutsättningar.

En svaghet som kvarstår över tid för arbetet vid FoU Välfärd Värmlands är möjligheten att få tag på personal när uppdrag ges. Detta gäller särskilt uppdrag som behöver starta med kort varsel, eller mer omfattande uppdrag. Det stora antalet nätverk kräver också att det finns personer från FoU Välfärd Värmland som kan samordna träffarna. Sammantaget innebär detta en osäkerhet för arbetet och framförallt en osäkerhet när det gäller i vilken takt forsknings- och utvecklingsarbeten kan utvecklas och genomföras.

Möjligheter

Möjligheterna från tidigare år kvarstår. FoU Välfärd Värmland har genom sin samverkan inom universitetet och med kommunerna i Värmland och andra regionala och nationella aktörer, stora möjligheter att fortsatt utveckla sin verksamhet. Under 2021 startade flera forskningsprojekt som även framöver kommer generera nya satsningar. Som ett direkt resultat av forskningsstudien SAVE startade 2021, ett treårigt externfinansierat forsknings- och utvecklingsprojekt inom den sociala barn- och ungdomsvården. Resultaten från forskningsprojekten inom både barn- och unga, ekonomiskt bistånd, LSS, socialpsykiatri och äldreomsorg genererar värdefull kunskap till verksamheterna som vi behöver ta till vara genom läns-gemensamt utvecklingsarbete och som viktiga inspel på nationell nivå. Det blir därmed viktigt framöver att upprätthålla och stärka växelverkan mellan forskning och utveckling, och mellan teori och praktik.

Hot

Verksamheten vid centrumet är sårbar då arbetet leds av få personer, och att det finns tydlig personbundenhet vad gäller samverkan med verksamheterna i länet och nationella nätverk. Under 2021 har främst resurser utökats vad gäller utvecklingsarbete medan forskningsarbetet i stor

utsträckning ensamt vilat på Birgitta Persdotter. Detta är inte hållbart i längden eftersom det dels innebär en hög arbetsbelastning på en person, dels innebär att det inte finns tidsutrymme att publicera i internationellt vetenskapliga tidskrifter efter att rapporter och leveranser till uppdragsgivare är klara. Det är därför viktigt att vi redan 2022 ser över hur vi kan stärka forskningsmiljön vid FoU med fler disputerade forskare och fokusera på internationell spridning av vår forskning.

Karlstad den 2 maj 2022

Anna Gund

Föreståndare

FoU Välfärd Värmland